

M

Uusjoki.
Salmen kylä.
Härmän talo.

Härmän talo sijaitsee Vanhanjärven eteläpuolella, noin 200 metr. rannasta. Siellä tutkin sitä paikkaa hevoskierroksen luona, josta rautakautiset esineet N° 4993: 1-12 on ilmoitettu löydetyn. Hevoskierros on vuorensielon länsikärjessä ja esineet löytyivät 6-7 metr. kierrosta pohjoisempaa vuorensielon vierestä. Kaivattiin tällä kohdalla 9 ja 10 metr. laajan alan (kts. kaivauskarttaa) löytämättä muuta kulttuurijälkiä kuin yhden savipastiankappaleen (N° 5360: 5) joka voi olla rautakalujen aikainen, ja yhden uudeneikaisen kaakeli kappaleen (N° 5360: 7). Kun tuosta kaivoksesta vielä kaivattiin 60:n sm² levyisen ja 12,50 metrin pituisen ojanteen pohjoista kohti, löytyi ojan pohjoispäästä mustasta maasta ja siitä pieni valkoinen rautapadan kappale, sekun uudeneikainen. (5360: 6)

Nyöskin hevoskierroksen eteläpuolella kaivattiin vuoren syjää pitkin muutamain metrin pituisen alan löytämättä mitään kulttuurijäännöksiä.

Talon entinen vouti kertoi että talon isäntä vuoren koloista oli antanut luoda pois mustan hienon multamaan perunamaahan viettäväksi. Silloin oli yhdestä hevoskierroksesta noin 10 metrin päässä, (koilliseen), vuoren muutoin silässä ja viettä-

vässä rintessä olevasta kolosta turpeen
alta löytynyt messinkirengas. Oliko
tämä sama kuin rengasalkei N° 4933.12,
siitä on saanut selkoa. Viereisestä, 15 à
25 metrin päässä kevoskiirroksesta ole-
vasta kolosta oli löytynyt 2 kiviain-
terää, joista toisen putkikatkelma vie-
lä oli jällellä (N° 5360.4). Viimeksi mai-
nittu kolo on lähes 3 metriä pitkä ja
1 metriä leveä sekä 2 à 3 metriä vuoren-
juurella olevaa maanpintaa korkeammal-
la. Turpeen peittäimä musta multa lie-
nee tuskin ollut 15 smiä vahvempi. Edel-
linen kuoppa oli pienempi ja hiukan
alompänä.

Tallossa Härmän pihon stela- ja na-
vetan länsipuolella on kiiviraunio, josta
isäntä sanoo keuran löytymisen "ape-
lin", joka sitten oli taottu viitsiksi.
Raunio on nyt noin 9 metriä pitkä
sekä 2 à 3 metriä leveä. Sitä on kui-
tenkaan tällä kertaa voimut tutkia kun-
pelto oli kasvussa ja pyörtäneet rau-
nion ympärillä niin kapeat ettei voi-
nut niille viiritellä raunions kiviä, joi-
ta oli paljon ja isoja.

2 karttaa ja 1 lyijykynäpiirustus seuraan.

Helsingissä, Lokakuun 1 päivänä 1909.

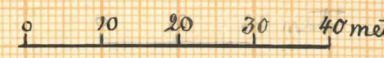
Axel Appelgren-Rivalo

muinaista järven pohjaa

Vuorta ja harvaa

metsää.

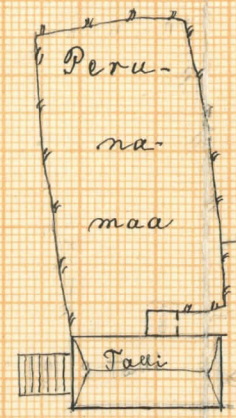
Glakamaa.

A l a n k o m a a n j o k i

lienee

Peltoja

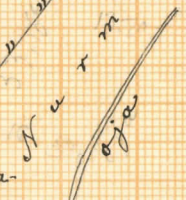
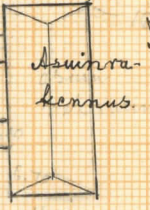
ditto

Peltoja

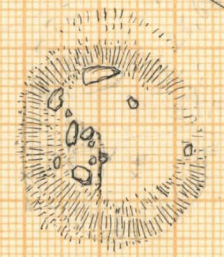
Pelto

Pihka

Kaivo

Wanhajärvi talle

Pelto

Peltoja

Kavetta

Sauna ja pyykkilupa

Tunkio

Kartta

Härmän talosta Salmen kylässä Urjalassa.

Tehnyt kesäkuussa 1909

Hjalmar Appelgren-Kivalo.

Riikki

Kalvos-kirkkos

Vanha riikki

Vuorta

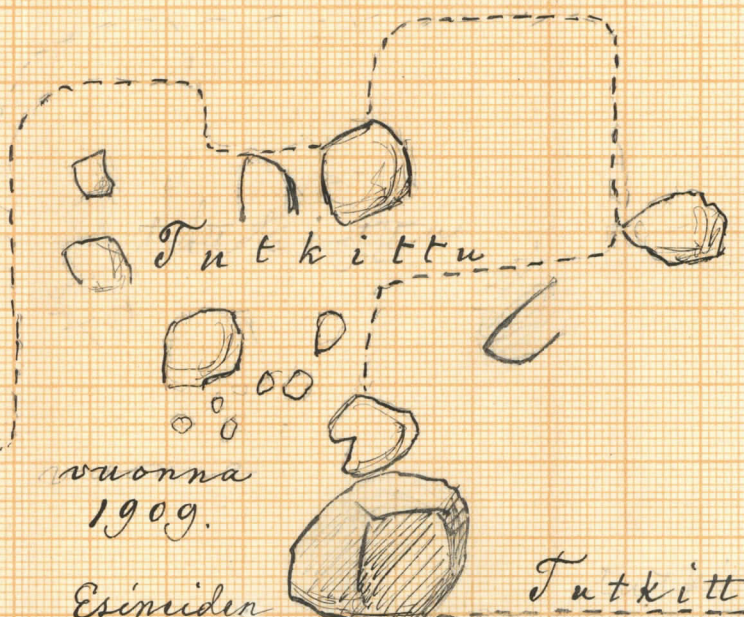
Vuorta

H - ä - r - m - ä - n - v - u - o - r - i

09
94
04
98
08
92

Hevoskierto

Tutkittu

vuonna
1909.

Esineiden

Tutkittu

N° 4923^a löytöpaikka

Vuoren kolo, josta löytyi
noin 50 ukonkivi palasta

V i e t t ä v ä ä

kaakeli-
kapp. Δ saviastian
kapp. Δ N° 5360:5, 7

Vanha
kaivos

v u o r t a

Vuorenkolo, josta
on löydetty "mes-
sinkirengas"

Vanha
kaivos

Vuorenkolo
josta on
löydetty 2
raut. kivi-
nään terää
N° 5360:4.

V i e t t ä v ä ä v u o

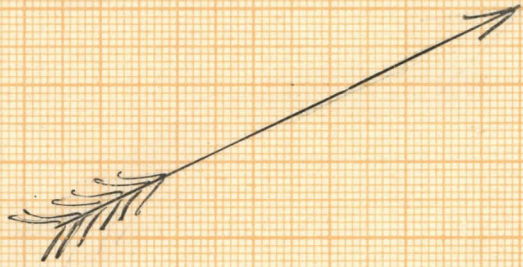
Kaivauskartta löytöpaikasta Härmän
talon hevoskierron luona Salmen
kylässä Urjalan pitäjää. Kts. M.
luett. N° 4923 ja 5360:5, 7.

Tenyt 21/vi. 1909.

Hjalmar Appelgren-Rivalo

Wanha
Riiki.

0 1 2 3 4 5 met.

v. 1909.

mustanlaista
maata josta

N° 5360: 6 ~~117~~

löytyi valetun
radan kappale

X 20

Tämä mäen rinne on aivan

täynnä isoja ja pieniä

kiviä.

kai-
vos.

r t a

25

30

35

40

45

15

10

5

Härman vuori Salmen kylässä
Arjalassa. Kuvattu pohjoisesta.
21/VI 09 H. A.-K

- Δ1. N° 4923 ja 5360:5
Δ2 Messinkirengas
Δ3 N° 5360:4.
Δ4 N° 5360:6